

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců
Lubomíra Majerčíka a Mariana Kokeše ve věci

žalobkyně: **UNIPRUM s.r.o.**, IČO 198 65 201,
Dukelská brána 213/4, 796 01 Prostějov
zastoupené Mgr. Tomášem Holubem, advokátem
Kpt. Jaroše 317/24, 276 01 Mělník

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 1191/40a, 779 00 Olomouc

za účasti: **I) CETIN a.s.**, IČO 040 84 063
Českomoravská 2510/19, 190 00 Praha 9

II) Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s., IČO 494 51 723
Krapkova 1635/26, 796 01 Prostějov
zastoupené Mgr. Ing. Martinem Kalabisem, advokátem
Arbesovo náměstí 2804/2, 796 01 Prostějov

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2021,
sp. zn. KÚOK/103640/2021/OSR/7000, č. j. KUOK 113233/2021,

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2021, sp. zn. KÚOK/103640/2021/OSR/7000,
č. j. KUOK 113233/2021, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 19 456 Kč k rukám jejího advokáta Mgr. Tomáše Holuba ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Magistrát města Prostějov, stavební úřad (dále „stavební úřad“), rozhodnutím ze dne 16. 8. 2021, sp. zn. SÚ/2149/2020-Hr, č. j. PVMU 99579/2021 61, umístil stavbu „Přístavba polyfunkčního objektu“ na pozemcích parc. č. 284/1, 284/2, 287, 290/1, 292, 305/1, 305/3, 7703, 7705 v katastrálním území Prostějov“ (dále „stavba“). Proti rozhodnutí stavebního úřadu podal procesní předchůdce žalobkyně odvolání, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Na žádost M. H. (dále „žadatel“), rozhodl stavební úřad výše uvedeným rozhodnutím o umístění stavby. Vypořádal se v něm s návrhy a námitkami předchůdce žalobkyně, který je uplatnil jako účastník územního řízení z důvodu přímého dotčení jeho vlastnického práva k sousednímu pozemku zapsanému na LV č. 4923 v katastrálním území Prostějov (dále „nemovitosti žalobkyně“) podle § 85 odst. 2 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2023 (dále „stavební zákon“). Jedním z podkladů pro rozhodování byla žadatelem přiložená „Studie zastínění objektů p. č. 283 a 287“ zpracovaná společností DEKPROJEKT s.r.o. v září 2019 (dále „studie žadatele“). Předchůdce žalobkyně ve správním řízení předložil „Studii zastínění objektu p. č. 283“ zpracovanou Ing. P. N. v květnu 2021 (dále „studie žalobkyně“). Stavební úřad se s namítanými rozpory mezi oběma studiemi vypořádal úvahou, že ze studie žadatele vyplývá dostatečná prosluněnost nemovitostí žalobkyně i po realizaci stavby.
3. Proti rozhodnutí stavebního úřadu podal předchůdce žalobkyně stručné odvolání. Své námitky směřoval zejména vůči nedostatečnému posouzení dopadu plánované stavby na stav denního osvětlení dle normovaných hodnot v jeho nemovitostech. Současně trval na zařazení prostor svých nemovitostí do předních kategorií dle normy ČSN 73 0580-1.
4. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu. Dospěl k závěru, že obě studie dosahují shodných hodnot a po realizaci stavby budou obytné místnosti v nemovitosti žalobkyně dostatečně prosluněny. Závazné požadavky na proslunění jsou formulovány pouze pro byty, nelze je však vztahovat na jiné prostory. Nelze ani vyhovět žádosti o zařazení nemovitostí do vybraných kategorií dle normy ČSN, neboť touto pravomocí stavební úřad nedisponuje.
5. Dne 1. 3. 2022 podal předchůdce žalobkyně žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci, který ji dne 3. 3. 2022 postoupil zdejšímu soudu jako místně příslušnému na základě § 7 odst. 2 věty první a § 7 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“).

6. Předchůdce žalobkyně následně informoval zdejší soud, že dne 1. 4. 2022 obdržel do své datové schránky sdělení žalovaného ze dne 31. 3. 2022, že napadené rozhodnutí nabylo právní moci dne 18. 3. 2022.
7. Dne 25. 1. 2024 rozhodl zdejší soud na základě návrhu předchůdce žalobkyně, že v řízení se bude podle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 107a odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, pokračovat se společností UNIPRUM s.r.o. v důsledku přechodu vlastnického práva.

III. Argumentace žalobkyně

8. Žalobkyně uplatňuje množství žalobních námitek. Jejich jádro spočívá ve vlivu stavby na světelné podmínky u její nemovitosti. S tím souvisí také otázka závazného stanoviska a kategorizace prostor v žalobčině nemovitosti podle světelných podmínek dle přílohy B normy ČSN 73 0580-1.
9. Konkrétně žalobkyně uvádí, že ke zhoršení světelných podmínek by došlo v případě navržené realizace stavby o celkové výšce 17,2 m. Při nesprávném hodnocení dopadu stavby vycházel stavební úřad ze studie žadatele. Této studii však chybí posouzení proslunění a denního osvětlení za existujícího stavu. Postrádá také vliv stínění okolních budov dle § 12 odst. 5 vyhlášky 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění účinném do 31. 12. 2023 (dále „vyhláška“). Je proto neúplná a neumožňuje posoudit, do jaké míry dojde ke zhoršení; vychází navíc ze staré metodiky. Žalobkyně předložila vlastní posudek, z něhož vyplývá výrazné zhoršení denního osvětlení včetně oslunění. Napadenému rozhodnutí chybí v tomto ohledu jakékoli odůvodnění, je proto nezákonné a nepřezkoumatelné.
10. Dále se žalobkyně v rámci správního řízení domáhala zařazení prostor v 1. a 2. nadzemním podlaží své nemovitosti do příslušných kategorií dle přílohy B normy ČSN 73 0580-1, čemuž stavební úřad nevyhověl. Přesto konstatoval, že bude byt v 2. podlaží spadat do kategorie 3 a byt v 1. podlaží do kategorie 4.
11. Žalovaná měla rovněž dostát své povinnosti podle § 89 odst. 6 stavebního zákona a vysvětlit, proč je upřednostněn soukromý zájem stavebníka před právy žalobkyně. Rovněž žalobkyně poukazuje na neúplnost podkladů pro rozhodnutí, spočívající v absenci souhlasu zúčastněných osob.
12. Závěrem žalobkyně vznáší výhrady vůči jednomu ze závazných stanovisek. Jednak shledává rozpor rozhodnutí správních orgánů se závazným stanoviskem památkového úřadu co do maximální povolené výšky stavby. Protože záměr o výšce 17,2 m přesahuje výšku 17 m povolenou závazným stanoviskem, žalovaný měl žádost o vydání územního rozhodnutí zamítnout. Protože tak však neučinil a nerespektoval obsah tohoto závazného stanoviska, dospěl k nezákonnému rozhodnutí. Stejně tak toto závazné stanovisko nezohlednilo stávající charakteristiku zastavovaného území a narušuje jeho *genius loci*.

IV. Argumentace žalovaného a další podání

13. Žalovaný navrhuje žalobu zamítnout a argumentuje ke každému žalobnímu bodu. Na svém procesním stanovisku žalovaný setrval po celou dobu řízení před soudem.
14. Předchůdce žalobkyně několikrát doplnil žalobu a reagoval na vyjádření žalovaného. Trvá na tom, že žalovaný se nevypořádal se všemi jeho námitkami a žadatelem doložená studie neposuzuje vliv stavby na oslunění jeho nemovitosti v 1. patře u prostor odlišných od bytu.

15. O uplatnění práv podle § 34 s. ř. s. projevila v obecné rovině zájem osoba zúčastněná na řízení I. a II., žádné vyjádření k meritu však ani jedna nezaslala.

V. Hodnocení věci soudem

V. 1 Splnění procesních podmínek a vady při doručování v odvolacím řízení

16. Krajský soud ověřil, že žaloba byla podána osobou oprávněnou dle § 65 odst. 1 s. ř. s. Co se týče doručení napadeného rozhodnutí, obecný zmocněnec předchůdce žalobkyně se fakticky seznámil s obsahem napadeného rozhodnutí již dne 7. 2. 2022 v důsledku jeho vadného doručení. Pochybení při doručování připustil žalovaný přípisem ze dne 16. 3. 2022 a napadené rozhodnutí řádně doručil do datové schránky právního zástupce předchůdce žalobkyně s vyznačeným nabytím právní moci ke dni 18. 3. 2022. Předčasné podání žaloby dne 1. 3. 2022 nelze klást předchůdci žalobkyně k tíži, neboť tímto způsobem postupovala z důvodu procesní opatrnosti a žalovaný sám připustil pochybení. K odstranění nedostatku řízení tedy došlo tím, že se předchůdce žalobkyně s obsahem napadeného rozhodnutí seznámil. Analogicky s rozsudkem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 2 As 27/2004-78, lze uzavřít, že samotná vada doručení není důvodem odmítnout žalobu pro předčasnost [§ 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

V. 2 Právní úprava

17. Čl. 11 odst. 1 Listiny základních práva a svobod: „Každý má právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu. Dědění se zaručuje.“
18. Ustanovení § 11 vyhlášky 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění účinném do 31. 12. 2023, stanoví:
- „(2) Obytné místnosti musí mít zajištěno denní osvětlení v souladu s normovými hodnotami. ...
- (4) V pobytových místnostech musí být navrženo denní, umělé a případně sdružené osvětlení v závislosti na jejich funkčním využití a na délce pobytu osob v souladu s normovými hodnotami.“
19. Podle § 12 vyhlášky při doplňování stávající souvislé zástavby výstavbou v prolukách, popřípadě formou nástaveb a přístaveb, se posuzuje vliv na stínění okolních budov porovnáním se stavem při úplné souvislé zástavbě, zejména s výškovou úrovní zástavby a půdorysným rozsahem.
20. Ustanovení § 13 vyhlášky stanoví
- „(1) Prosluněny musí být všechny byty a ty pobytové místnosti, které to svým charakterem a způsobem využití vyžadují. Přitom musí být zajištěna zraková pohoda a ochrana před oslněním, zejména v pobytových místnostech určených pro zrakově náročné činnosti.
- (2) Byt je prosluněn, je-li součet podlahových ploch jeho prosluněných obytných místností roven nejméně jedné třetině součtu podlahových ploch všech jeho obytných místností. Při posuzování proslunění se vychází z normových hodnot.“

V. 3 Právní posouzení

21. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
22. Žaloba je **důvodná**.
23. Nejprve se soud musel zabývat námitkami nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť zpravidla pouze přezkoumatelné rozhodnutí lze podrobit soudnímu přezkumu. Příčinou nepřezkoumatelnosti může být buď nesrozumitelnost, nebo nedostatek důvodů. V obou případech však platí, že je potřeba s tímto institutem zacházet obezřetně a vyhradit jeho užití pouze těm případům, kdy vady odůvodnění reálně brání soudu v tom, aby napadené rozhodnutí přezkoumal (ve vztahu k soudním rozhodnutím srov. k nesrozumitelnosti rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25, bod 19, k nedostatku důvodů pak usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016 - 123, body 29–30). Zejména je nutno zdůraznit, že správní orgán, stejně jako soud, není povinen vyvracet jednotlivě každou dílčí námitku, pokud své rozhodnutí jako celek logicky a přesvědčivě odůvodní (srov. nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 989/08 ze dne 12. 2. 2009). Rozhodnutí obou stupňů přitom tvoří jediný celek a navzájem se doplňují (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012-47).
24. Žalobkyně shledává nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí zejména ve skutečnosti, že žalovaný rozhodl o jejích námitkách bez dostatečného odůvodnění, zejména ve vztahu k vlivu plánované stavby na denní osvětlení jejích nemovitostí a zařazení dotčeného bytu do nižší kategorie dle denní osvětlenosti. Žalobkyně tudíž dovozuje nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Vychází-li krajský soud z výše uvedených závěrů, jakož i z základních zásad vztahujících se k obsahovým náležitostem odůvodnění rozhodnutí, pak je zřejmé, že žalobou napadené rozhodnutí tyto základní obsahové náležitosti nepostrádá. Z odůvodnění rozhodnutí je možno seznat, jakými úvahami byl žalovaný ve své rozhodovací činnosti veden, jakými skutečnostmi se zabýval a jaké důvody jej vedly k vyslovení závěrů obsažených ve výsledném rozhodnutí. Napadené rozhodnutí netrpí vadou nepřezkoumatelnosti, ostatně žalobkyně tuto svou námitku nikterak blíže nezdůvodňuje, svou žalobní argumentaci staví spíše na věcné polemice se závěry žalovaného.

V. 3 A Vliv stavby na světelné podmínky v nemovitostech žalobkyně

25. Východiskem žaloby je vliv plánované stavby na světelné podmínky v nemovitostech žalobkyně. I podle judikatury Nejvyššího správního soudu náleží mezi jednotlivé činitele ovlivňující pohodu bydlení (kvalitu prostředí) také podstatné snížení odstupové vzdálenosti mezi budovami, úbytek oblohové složky, omezení výhledu, a tedy i míra oslunění a osvětlení nemovitosti (viz rozsudek ze dne 1. 11. 2012, č. j. 8 As 27/2012-113, č. 2776/2013 Sb. NSS). Vlastní míru oslunění a osvětlení místnosti specifikuje vyhláška několika samostatnými, byť vzájemně provázanými, požadavky: parametry pro denní osvětlení obytných a pobytových místností (§ 11 odst. 2 a odst. 4), zastínění pobytových místností novými stavbami (§ 12 odst. 4), stínění okolních budov výstavbou v prolukách (§ 12 odst. 5) a proslunění pobytových místností (§ 13).
26. Co se týče denního osvětlení, u obytných místností v 2. NP objektu na p. č. 283 jsou podle studie zadavatele i žalobkyně normované hodnoty splněny (§ 11 odst. 2 vyhlášky). U

pobytových místností v 1. NP stejného objektu nejsou závěry studie zadavatele vypovídající. Ze studie žalobkyně skutečně vyplývá, že naměřené hodnoty mají klesnout pod normované hodnoty. Soud se ale ztotožňuje s navazujícím závěrem žalovaného, že k tomu dojde pouze v komerčních prodejnách, na něž jsou kladeny jiné požadavky než na místnosti pobytové. Toto tvrzení se opírá o rozdílnou formulaci požadavků § 11 vyhlášky, která klade přísnější kritéria na obytné místnosti (odst. 2), zatímco u pobytových místností (odst. 4) se do světelných podmínek započítává nejenom denní, ale i umělé či sdružené osvětlení. Studie zadavatele si navíc všímá, že hodnoty dále od stavby dosahují nižší úrovně z důvodu stínění původním objektem.

27. Co se týče proslunění, studie zadavatele i žalobkyně dochází k diametrálně odlišným závěrům v případě oken v 2. NP objektu na p. č. 283. Ze studie zadavatele se podává, že doba oslunění ve všech sledovaných oknech se pohybuje okolo 2 hodin. Ze studie žalobkyně naopak vyplývá, že doba proslunění v některých oknech nedosahuje ani jedné minuty, maximálně však přibližně jedné hodiny. Dojde jednak k výraznému poklesu pod stávající stav, jednak nemají být dosaženy normované hodnoty. Studie žalobkyně tyto rozdíly vysvětluje rozdílnou metodikou, o níž se obě studie opírají. Studie zadavatele má vycházet ze zastaralé metodiky dané technickou normou ČSN 73 4301, jež však byla v době rozhodování stavebního úřadu nahrazena novou technickou normou ČSN EN 17037.
28. Ač žalobkyně na zmíněné rozpory upozornila, napadené rozhodnutí na ně nijak nereaguje. Žalovaný nejdříve konstatoval, že stavební úřad nebyl povinen přihlížet ke studii žalobkyně, protože se vyjádřila po prodloužení lhůty k zaslání námitek o oznámení zahájení stavebního řízení ze dne 11. 1. 2021. V této souvislosti soud upozorňuje, že stavební úřad v územním řízení podle § 90 odst. 1 písm. a) stavebního zákona posuzuje, zda je záměr žadatele v souladu s požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích předpisů. Proslunění upravuje § 13 vyhlášky i s odkazem na normované hodnoty. Stavební úřad by tedy měl zohlednit aktuální technickou normu při svém rozhodování i bez podnětu žalobce. Po správním orgánu nelze očekávat, že pokaždé rozpozná zastaralost metodiky, o níž se znalec opírá, v tom právě spočívá expertní znalost autora studie. Pokud však na neaktuálnost užití technické normy upozorní účastník řízení, nemůže tento argument správní orgán pominout.
29. Podle ustálené judikatury správních soudů, má-li správní orgán při rozhodování k dispozici více odborných stanovisek s rozdílnými závěry o totožné otázce, tak je musí zhodnotit v tom smyslu, které z nich a z jakých důvodů vezme za podklad svého rozhodnutí a z jakých důvodů nevychází ze závěrů druhého odborného stanoviska. Jestliže není možné odstranit tyto rozpory, není správní orgán bez náležitého odůvodnění oprávněn upřednostnit některé odborné stanovisko před jiným a vzhledem k tomu, že se jedná o otázku, k jejímuž vyřešení nejsou úřední osoby náležitě odborně způsobilé, je třeba dát tyto závěry přezkoumat postupem dle § 56 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 11. 2023, č. j. 25 A 115/2022-55).
30. V projednávané věci žalobkyně upozornila na rozpor mezi předloženými studii, který mohl pramenit z odlišné metodiky dvou technických norem. Žalovaný bez adekvátního vysvětlení upřednostnil studii zadavatele, která však měla podle studie žalobkyně vycházet z překonané technické normy. Navíc žalovaný uvedl, že obě studie dosahují shodných hodnot, obytné místnosti jsou dostatečně prosluněny, závazné požadavky na proslunění jsou formulovány pouze pro byty. Tato argumentace však nijak nereaguje na upozornění žalobkyně, že studie žalovaného vychází z normy ČSN 73 0581, jež pozbyla platnosti 1. 9.

2019 a byla nahrazena normou ČSN EN 17037 (730582), platnou v době rozhodování obou správních orgánů. Dále napadené rozhodnutí přehlíží, že části obou studií věnující se proslunění (nikoliv dennímu osvětlení) dosahují diametrálně odlišných hodnot a skutečně se věnují proslunění bytových prostor. Za této situace dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí neobstojí, neboť žalovaný v něm adekvátně nereagoval na rozpory mezi jednotlivými studiemi.

31. Dále v průběhu správního řízení podal předchůdce žalobkyně žádost o zařazení prostor ve své nemovitosti do příslušných kategorií podle světelných podmínek na základě přílohy B technické normy ČSN 73 0580-1. Správní orgány na toto podání opakovaně reagovaly vysvětlením, že k vyřízení tohoto požadavku nejsou věcně příslušné, právní úprava jim k tomu nedává žádnou pravomoc. Soud s takovýmto vypořádáním souhlasí, správní orgány se nemohou v rozporu s § 2 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „správní řád“), pohybovat mimo svůj zákonný rámec. Kategorizace jednotlivých prostor vychází z faktických světelných podmínek, jak jsou vymezeny zmíněnou technickou normou.
32. Žalobkyně v této oblasti rovněž poukazuje na fakt, že studie zadavatele opominula zhodnotit vliv na stínění okolních budov z důvodu výstavby v prolukách dle § 12 odst. 5 vyhlášky. Nicméně tato námitka byla formulována teprve v doplnění žaloby a správní orgány tak na ni nedostaly dříve příležitost reagovat.

V. 3 B Dopad závazných stanovisek

33. Dále žalobkyně poukazuje na rozpor rozhodnutí obou správních orgánů se závazným stanoviskem Magistrátu města Prostějov, Odbor územního plánování a památkové péče, ze dne 23. 4. 2020, sp. zn. OÚPPP/361/2020/Ing.Ka, č. j. PVMU 50236/2020 62. To skutečně uvádí, že stavba nemá přesáhnout maximální výšku 17 m. Rozhodnutí stavebního úřadu přitom stanoví jako podmínku pro umístění stavby výšku 17,2 m. Žalovaná ve svém vyjádření k této námitce uvedla, že tvrzený rozpor se nedotýká vlastnického práva žalobkyně, proto překračuje oprávněný rozsah námitek uplatnitelných v řízení a žalobě. Soud považuje takovéto hodnocení za zjednodušené.
34. Stavba má bezprostředně sousedit s nemovitostmi žalobkyně, proto se její rozměry dotýkají (přeneseně i doslovně) vlastnického práva žalobkyně. Nelze tedy uzavřít, že napadeným rozhodnutím k zásahu do její právní sféry dojít nemohlo. Hlavní žalobní námitkou žalobkyně, v části důvodnou, je vliv stavby na světelné podmínky v jejích nemovitostech, který opět má vazbu na rozměry stavby. Správní orgán tedy nemůže reagovat na takto formulovaný žalobní bod paušalizujícím tvrzením o neoprávněnosti žalobních námitek.
35. Žalobkyně rovněž vznáší námitku na základě § 75 odst. 2 s. ř. s. vůči závaznému stanovisku orgánu památkové péče, neboť stavba má narušit charakteristiku stávajícího panoramatu mj. tzv. židovské zdi. Soud musí v této souvislosti upozornit, že zmíněná výhrada zazněla poprvé v doplnění žaloby ze dne 21. 4. 2022 a ze správního spisu nevyplývá, že by byl dříve iniciován postup podle § 149 odst. 7 správního řádu. Odvolání předchůdce žalobkyně bylo vedeno jen v obecné rovině a k těmto otázkám se nijak nevyjadřovalo. Jedná se tedy o stanovisko odborného orgánu, které předchůdce žalobkyně dříve relevantně nezpochybnil.

V. 3 C Další žalobní body

36. V souvislosti se zhoršením světelných podmínek v dotčených nemovitostech žalobkyně očekává, že správní orgán měl otevřeně vyhodnotit, proč upřednostnil zájem zadavatele proti jejímu zájmu (na nerušeném výkonu užívání svých nemovitostí). Upřednostněním zájmů zadavatele mělo dojít k porušení práva na majetek garantovaného čl. 11 odst. 1 věty druhé Listiny základních práv a svobod. Soud předesílá, že úkolem stavebního úřadu je dle příslušných předpisů zohlednit v jeho rozhodování celou řadu zájmů, soukromých i veřejných, lokálních i se širším dopadem. Zmíněné zájmy jsou často protichůdné. Tento proces se promítá do posuzování závazných stanovisek, námitek a připomínek. Právě tímto způsobem správní orgán poměřuje jednotlivé zájmy, nelze od něho očekávat hlubší ústavněprávní argumentaci. Jakákoli výstavba v obci zpravidla přináší benefity i náklady, omezení pro více zúčastněných stran. V případě zadavatele se to projevuje např. ve stanovení podmínek pro umístění stavby. Realizaci jakéhokoli záměru přirozeně dochází k jistým omezením přímo sousedících nemovitostí. Ty už jsou ale v projednávané věci dnes předmětem řady jiných omezení. Vlastnické právo podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod není právem absolutním a počítá s přípustnými zásahy. To, že vlastník musí strpět nějaká omezení, ještě automaticky nevede k porušení jeho vlastnického práva. Žalobkyně nad rámec zhoršení světelných podmínek ani podrobněji nespecifikovala, co konkrétně má vést ke kvalifikovanému, nepřiměřenému zásahu do jeho vlastnického práva.
37. V této souvislosti žalobkyně zmiňuje § 1013 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci). Nelze však říci, že by správní orgán svými rozhodnutími ve vztahu k ani jednomu z těchto ustanovení měl způsobit tvrzenou protizákonnost. Podle občanského zákoníku se má vlastník zdržet imisí vnikajícími na pozemek jiného vlastníka (souseda) v míře nepřiměřené místním poměrům a podstatně omezující obvyklé užívání pozemku. V hustě zastavěné lokalitě však nelze v této fázi konstatovat, že by měly imise způsobené výstavbou zadavatele vést k imisím v míře nepřiměřené místním poměrům, nebylo to alespoň nijak doloženo. Stejně tak i namítané ustanovení zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci není kategorické, ale připouští, že by pracoviště mělo být osvětleno, pokud možno denním světlem. Nevylučuje tedy kombinaci denního a umělého světla. Pokud by dokončená stavba měla zcela znemožnit užívání části nemovitosti, což však žalobkyně netvrdí, je toto možno řešit také soukromoprávní cestou.
38. Žalobkyně si rovněž všímá, že žádost stavebníka o vydání územního rozhodnutí nebyla úplná, neboť v ní chyběly podpisy na situačním výkresu dokumentace vlastníka pozemku či stavby vyjadřující jejich souhlas se záměrem. V tomto případě se soud ztotožňuje se stanoviskem žalovaného, že uvedené námitky překračují rozsah námitek, které je žalobce oprávněn v řízení (a tedy i žalobě dle § 65 s. ř. s.) uplatnit, jelikož se nedotýkají jeho vlastnického práva. Navíc byly tyto výhrady opět vzneseny poprvé teprve v doplnění žaloby.

VI. Závěr a náklady řízení

39. Krajský soud proto z výše uvedených důvodů podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. zrušil žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

40. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
41. Žalobkyně měla ve věci úspěch, proto jí vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. V daném případě se jednalo o čtyři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, další podání ve věci samé) a čtyři režijní paušály, a to ve výši $4 \times 3\,100$ Kč a 4×300 Kč [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g), § 13 odst. 3 advokátního tarifu]. Předchůdce žalobkyně sice reagoval celkem čtyřmi vyjádřeními, vzhledem ke stručnosti a opakujičím se obsahu některých z nich soud dvě neshledává za účelně vynaložené úkony. Protože zástupce žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 3 715 Kč, odpovídající dani (21 %), kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalobkyni dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobkyni částku 19 456 Kč, a to k rukám zástupce žalobkyně ve stanovené lhůtě.
42. Soud pak neshledal důvody pro aplikaci § 12 odst. 1 advokátního tarifu, neboť neměl za to, že by bylo možno v posuzovaném případě úkon spočívající v sepsu doplnění žaloby považovat za úkon mimořádně obtížný.
43. O náhradě nákladů osob zúčastněných na řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Vzhledem k tomu, že osobám zúčastněným na řízení soud plnění žádné povinnosti neuložil, krajský soud jim náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jim v souvislosti s plněním povinnosti, uložené soudem, žádné náklady nevznikly, a na náhradu jiných nákladů řízení ze zákona nárok nemají.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 12. června 2024

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu

